

Regionale Raadscommissie Noordkop

Advies aan de gemeenteraden

Portefeuillehouder(s) : M. Zuiddam (Den. Helder), M. Versluis (Hollands Kroon), J.J. Heddes (Schagen), R. Kieft (Texel)
Steller/penvoerder : Geert Mos, geertmos@hollandskroon.nl

Datum vergadering RRN 6 februari 2025	Datum B&W-besluiten
	Den Helder: Hollands Kroon: 21 januari 2025 Schagen: Texel:

Onderwerp
Zienswijze Kaderbrief-2026 ODNHN

Kern van het voorstel
In de Kaderbrief beschrijft de ODNHN de kaders die hij wil hanteren bij het opstellen van de begroting voor 2026. De raden van de deelnemende gemeenten worden in staat gesteld een zienswijze op de Kaderbrief in te dienen alvorens het AB van de OD deze vaststelt. Het voorstel is een gezamenlijke zienswijze in te dienen die vooral betrekking heeft op de financiële aspecten van het plan een robuuste OD tot stand te brengen om de opgedragen taken in de toekomst goed en volledig te kunnen vervullen. De extra gevraagde gelden gaan – hoewel dat per gemeente verschilt – niet goed samen met de ontwikkeling van de gemeentelijke financiën voor de komende jaren.

Voorgesteld advies
De Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) wordt voorgesteld om de gemeenteraden te adviseren om namens de vier gemeenten in de kop van Noord-Holland de bijgevoegde gezamenlijke zienswijzen in te dienen op de kaderbrief 2026 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN).

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:	
Vastgesteld in de vergadering van 6 februari 2025	
Griffier	Voorzitter

Openbaarheid documenten
Ja

Wettelijke grondslag

Gemeenteraden zijn in de gelegenheid zienswijzen in te dienen op de kaders voor de begroting van een Gemeenschappelijke Regeling waarin ze deelnemen. De kaderbrief is hiervoor het instrument.

Artikel 26, lid 2 GR Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Artikel 4 van de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019)

Artikel 34b en 35 Wet gemeenschappelijke regelingen

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel

Een goed functionerende OD met gezonde financiële huishouding, is door zijn vervulling van de VTH-taken en specialistische bijdragen van groot belang voor het milieu en het leefklimaat in de regio. Door middel van deze zienswijze worden kaders gesteld voor de begroting 2026. De deelnemende gemeenten in de GR houden zo grip op de werkzaamheden van de OD. Omdat de deelnemende gemeenten ook garant staan voor de financiële resultaten, positief en negatief, wordt voorgesteld een zienswijze in te dienen.

Motivering

De Kaderbrief 2026 is aangeboden aan de gemeenteraden. De mogelijkheid om een zienswijze af te geven is bedoeld om de gemeenteraden meer grip te geven op de gemeenschappelijke regeling. Door een reactie op de kadernota kan gestuurd worden op de beleidsmatige en financiële uitgangspunten van de GR. Regionaal is afgesproken om gezamenlijk via de RRN te doen.

De Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) wordt voorgesteld de gemeenteraden te adviseren de volgende zienswijze vast te stellen en in te dienen:

1. M.b.t. het plan van aanpak voor een robuuste OD.

De financiële aspecten van het plan tot een robuuste OD te komen geven ons zorg. Waar de OD extra middelen vraagt, is vanuit gemeenten eerder het verzoek aan GR-en gedaan met voorstellen voor lagere uitgaven te komen. Deze tegengestelde bewegingen werken per gemeente verschillend uit, afhankelijk van hun meerjarenbegrotingen.

In de Kaderbrief heeft de OD de kosten p.m. opgenomen. Bij het aanbieden van de begroting voor 2026, resp. de jaarrekening over 2024 zal zo nodig nog besluitvorming over de bekostiging nodig zijn. Dan kan ook beoordeeld worden of het verwachte positief jaarresultaat als incidenteel middel kan worden ingezet.

Wij erkennen de noodzaak te komen tot een toekomstbestendige OD en realiseren ons dat dat geld kost. Maar gezien de beperkte middelen van de gemeenten is het thans geen prioriteit hiervoor op korte termijn extra geld beschikbaar te stellen. Met een externe bijdrage zou dit mogelijk wel haalbaar

zijn. Wij pleiten daarom voor voortzetting van de pogingen een structurele rijksbijdrage te verkrijgen.

Het doen van een efficiency-onderzoek op korte termijn bij de OD beoordelen wij als positief. Wij hopen dat de opbrengsten bij de begroting voor 2026 al een rol kunnen spelen.

Het besluit van het Algemeen Bestuur ons bij de concept-begroting alsnog bezuinigingsscenario's van 3 en 5% procent te presenteren past in het eerder door gemeenten gedane verzoek. Wij benadrukken het belang ervan en hechten eraan de uitkomst bij de financiële ontwikkelingen van de komende jaren te betrekken.

De uitkomsten van het efficiency-onderzoek en de scenario's kunnen mogelijk betekenen dat de voor het plan van aanpak vereiste extra middelen beperkter zijn, dan wel dat de bestaande middelen daarvoor de ruimte bieden. Mede in verband daarmee beschouwen wij de nu in de kaderbrief gepresenteerde bedragen als indicatief – vanuit de gedachte en de hoop dat deze lager kunnen uitpakken.

Tenslotte spreken wij uit dat een robuuste OD mede kan worden gerealiseerd door het onderbrengen van gemeentelijke taken van gemeenten die nu bij marktpartijen zijn ondergebracht. Daarbij valt onder meer te denken aan specialistische adviezen. Wanneer de deelnemende gemeenten hier een solidaire benadering kiezen kan dat uiteindelijk tot gemeenschappelijk voordeel leiden. De mogelijkheden hiervoor zouden ook in het efficiency-onderzoek moeten worden meegenomen.

2. M.b.t. de indexatie.

Voor de indexatie voor 2026 wordt een percentage van 7,34 genoemd. Gelet op de lijn vanuit de Regietafel zou dat 7,44 moeten zijn. Wij verzoeken het AB het gehanteerde percentage te motiveren, dan wel aan te passen.

3. M.b.t. de overhead.

De Kaderbrief vermeldt dat het percentage overhead in lijn met de groeiende taken en verantwoordelijkheden van de OD is gestegen.

Het is duidelijk dat de overhead kan stijgen bij groei van een organisatie. Maar het ontgaat ons waarom de overhead dan ook nog in percentage zou stijgen, oftewel waarom een groei van de organisatie zou leiden tot een relatief grotere overhead ten opzichte van het totaal.

Richting de ontwikkeling van de begroting voor 2026 is over dit onderwerp helderheid geboden.

Een andere benadering van de financiële aspecten zou ofwel de financiële situatie van de gemeenten onvoldoende honoreren, ofwel het de OD onvoldoende mogelijk maken aan de eisen van robuustheid te voldoen. Voor de verplichte taken die bij de OD zijn belegd is geen alternatief. Voor de zogenaamde plustaken kunnen individuele gemeente afspraken maken met de OD, of dat in eigen beheer oppakken.

€ 0,00nee€ 0,00€ 0,00neeGevolgen algemene middelen en begrotingThans geen. Over een aantal financiële aspecten zal t.z.t. in het komende begrotingstraject besluitvorming moeten plaatsvinden.Dekking:Toelichting:

JaCommunicatieIn de lokale gemeenteraden wordt een besluit genomen over de Kaderbrief 2026. Dit wordt bekend gemaakt via de lokale kanalen.

Achtergrondcontext

Bij de Kadernota voor 2025 is in de zienswijze gewezen op de noodzaak te werken aan de robuustheid van de ODNHN, waarbij het komende zg. ravijnjaar de financiële mogelijkheden beperkt. Een plan daarvoor is medio 2024 vastgesteld. In de nu voorliggende zienswijze op de Kaderbrief-2026 is de bekostiging van dit project een belangrijk aandachtspunt.

Bijlagen

Kaderbrief-2026 ODNHN.
Gemeenschappelijke zienswijze op Kaderbrief 2026 namens de Gemeente Den Helder, Schagen, Hollands Kroon en Texel.